

Petera Frasera

Dzielnice: Ursynów

Osiedla: Kabaty

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe Od zagranicznych postaci historycznych

Rok utworzenia nazwy: 2010

Opis

Peter Fraser (1884-1950) - premier Nowej Zelandii związany z Partią Pracy. Przyszedł na świat w Tain (Szkocja), po ukończeniu szkoły podstawowej pracował jako stolarz, zbliżając się do środowisk socjalistycznych. W 1910 roku wyjechał do Nowej Zelandii w poszukiwaniu pracy. Znalazł ją jako doker w Auckland, gdzie wraz z innymi socjalistami w 1913 roku założył Partię Socjaldemokratyczną. Aresztowany za protesty przeciwko poborom żołnierzy na fronty I wojny światowej, po wyjściu na wolność stanął do wyborów parlamentarnych, które bez trudu wygrał. Jako polityk był zdecydowanym przeciwnikiem komunizmu. W 1935 roku został ministrem ochrony zdrowia, edukacji, policji oraz spraw morskich. Pięć lat później został premierem. Ponieważ czasy jego rządów przypadły na okres II wojny światowej, uzyskał od aliantów prawo do współdecydowania o sposobach lokacji nowozelandzkich żołnierzy. Po zakończeniu wojny był rzecznikiem małych państw przy tworzącym się ONZ. W 1949 roku, pokonany przez Partię Narodową, został liderem opozycji. Zmarł w Wellington.

A oto uzupełnienie nadesłane przez P. Joannę Darmos z Ambasady Nowej Zelandii w Warszawie:

Geneza powstania ulicy Petera Frasera w Warszawie:

W kwietniu 2005 r. na terenie Polski oficjalnie rozpoczęła działalność Ambasada Nowej Zelandii. Rok później podczas warszawskiej promocji książki pt.: Dwie Ojczyzny. Polskie dzieci w Nowej Zelandii. Tułacze wspomnienia pokazano nowozelandzki film dokumentalny z 1944 r. dotyczący przybycia do Pahiatua polskiej grupy 733 dzieci oraz 102 osób personelu opiekuńczego. Jednym z pomysłodawców oraz realizatorów gościny polskich dzieci w Aotearoa był ówczesny premier Nowej Zelandii Peter Fraser. Urodzony w Szkocji w 1884 r., w wieku 26 lat wyemigrował w poszukiwaniu pracy do Nowej Zelandii, gdzie początkowo pracował jako doker w porcie w Auckland, działając także w związkach zawodowych. W krótkim czasie całą swą energię skierował na działalność polityczną. Po śmierci premiera Michaela Savagea, w 1940 r. Peter Fraser został wybrany na stanowisko premiera Nowej Zelandii, którą to funkcję sprawował do 1949 r.

Podczas II wojny światowej Peter Fraser zaprosił na Antypody grupę polskich sierot i półsierot, które wykończone pobytem na zesłaniu w Związku Radzieckim, przez Iran dotarły do obozu przy nowozelandzkiej miejscowości Pahiatua. Tam miały nabrać sił i pozostać do zakończenia wojny, by

następnie wrócić do niepodległej Polski. Zawirowania historii skłoniły większość Polaków z Pahiatua do pozostania na stałe w Nowej Zelandii, w czym pomagał premier Fraser. Dzieci zostały adoptowane lub umieszczone w szkołach z internatami. 10 listopada 2004 r. nowozelandzka Izba Reprezentantów uczciła sześćdziesiątą rocznicę przybycia do Aotearoa 733 polskich dzieci i 102 osób personelu opiekuńczego uznając ich wkład w rozwój społeczeństwa Nowej Zelandii.

W trakcie warszawskiej promocji wspomnianej książki *Dwie ojczyzny*, w czerwcu 2006 r., w obecności Ambasadora Nowej Zelandii J.E. Philipa Griffithsa narodził się pomysł uhonorowania Petera Frasera w Warszawie za jego pomoc Polakom.

28 lipca 2009 r. następczyni J.E. Philipa Griffithsa, Ambasador J.E. dr Penelope Ridings skierowała list do prezydenta miasta stołecznego Warszawy z prośbą o upamiętnienie Petera Frasera w nazewnictwie Warszawy. Dziewiątego września 2010 r. na sesji Rady miasta stołecznego Warszawy podjęto uchwałę w sprawie nadania nazwy ulicy w dzielnicy Ursynów. Na przełomie kwietnia oraz maja 2011 r. tablice z nazwą ulicy Petera Frasera zostały zamieszczone na wyznaczonej ulicy. Miejmy nadzieję, że Szkoła Podstawowa nr 16, która sąsiaduje z nowopowstałą ulicą będzie promować wiedzę na temat tej nietuzinkowej postaci zbliżającej relacje polsko nowozelandzkie.

Jesteśmy bardzo wdzięczni, że ta inicjatywa uzyskała aprobatę społeczności miasta Warszawy.

Ciekawy artykuł o fascynującej i wzruszającej historii Dzieci z Pahiatua znajduje się także na stronie internetowej Ambasady RP w Wellingtonie

<http://www.wellington.polemb.net/document=290>

Ciekawostki

Stan obecny:

Data nadania nazwy: 2010.09.09
